Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
8 СЕНТЯБРЬ 1970 й
СЕШАНБА
№ 212 (1580).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

7 сентябрда КПСС Марказий Комитетида трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигига қарашли комбайн заводларининг директорлари, бош конструкторлари ва партия комитетларининг секретарлари билан учрашув ўтказилди. Учрашув қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1970 йил июль Пленумининг қишлоқ хўжалиги эҳтиёжларини тўлароқ қондириш учун дон, маккажўхори, лавлаги, силосбоп экинларни, картошкани йиғиштириб оладиган янги, тағин ҳам унумли ишлайдиган комбайнларни ва бошқа комбайнларни ишлаб чиқаришни тезроқ уюштириш, ўримйиғим машиналарини кўпроқ ишлаб чиқариш, уларнинг сифатини яхшилаш ва узоқ вақт ишлашини таъминлаш, уларга керакли запас қисмлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш хусусидаги қарорларини амалга ошириш тадбирлари юзасидан фикрлашиб олдилар.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д. Кулаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — Госплан раиси Н. К. Байбаков, Ростов, Рязань область партия комитетларининг биринчи секретарлари И. А. Бондаренко, Н. С. Приезжев, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари В. С. Фролов, ва Н. Н. Дмитриев. СССРнинг бир қанча министрлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Госплани, СССР Госснаби ва бошқа идораларнинг масъул ходимлари қатнашдилар.

КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз!

ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАР

«Меҳнат зафарларимиз — партиямиз съездига!» — шаҳримиздаги химия-фармацевтика заводи ишчи-хизматчи, инженер-техник ходимларининг айни кундаги шиори ана шундай. Корхона меҳнат аҳли КПССнинг XXIV съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб иш суръатини тобора оширмоқда.

Съезд шарафига зиммага олинган янги оширилган социалистик мажбуриятлар ҳам коллектив аъзоларини янада унумли ва самарали ишлашга даъват этяпти. Хўш, корхона аҳлининг зиммага олган янги планларида нималар қайд қилинган? Бунда Тошкентлик фармацевтларнинг пландан ташқари илгари кўзда тутилгандек 480 минг ампула дори-дармонлар ўрнига 580 мингтасини, 336 минг дона тайёр шифо воситалари ўрнига 436 мингтасини тайёрлашлари айтилган. Корхона коллективи илгари планда кўрсатилган ярим миллион ўрнига бир миллионта боғлаш материаллари тайёрлашга аҳд қилди. Бундан ташқари улар йиллик планга қўшимча равишда 200 килограмм фитин, юз килограмм рутин ишлаб чиқаришга сўз бердилар.

Заводда оғир меҳнат талаб қиладиган иш процессларини механизациялашга ҳам катта эътибор беряпти. Иккита таблетка дорилар аппаратларнинг ишга тушганлиги фикримизнинг далилидир. Бу тадбирларнинг ҳаммаси корхонада меҳнат унумдорлигини янада ошириш имконини беради.

Коллектив аъзолари маҳсулотни тайёрлаш ва реализация қилиш беш йиллик топшириғини ҳам муддатидан илгари—5 ноябргача бажариш мажбуриятини олди. Завод коллективи юксак мажбуриятларни шараф билан адо этиш учун курашиб, бутун имкониятлардан самарали фойдаланишга асосий эътиборни қаратмоқда.

Тошкент. 1970 йил 7 сентябрь. Чапда — аэропортда кутиб олиш пайти. Ўнгда — Л. И. Брежнев В. И. Ленин номидаги Марказий музей Тошкент филиалида Ленин ёдгорлигини кўздан кечирувчи ҳурматли томошабинлар дафтарига ўз фикрларини ёзмоқда.

В. СИРОТКИН фотолари.

ЛЕНИН КЎРСАТИБ БЕРГАН ЙЎЛДАН

Ўзбекистон пойтахтига хушхабар келди: Тошкент давлат университети Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Университет студентлари, профессорлари ва ўқитувчиларининг митинги шу воқеага бағишланди. Университет партия комитетининг секретари, фалсафа фанлари доктори К. С. Содиқов митингни очиб, улуғ Лениннинг Ўрта Осиёда фан ва билим ўчоғини вужудга келтириш тўғрисидаги васияти қандай бажарилаётганлиги ҳақида гапирди.

Митингда сўзга чиққан кишилар ҳукуматнинг юксак мукофоти учун барча студентлар ва ўқитувчилар номидан Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети номига юборилган табрик телеграммасида Ленин партияси ва совет халқи ишига бундан буён ҳам садоқат билан хизмат қиламиз, дедилар.

(ЎзТАГ).

МАВСУМИЙ ПОЙАФЗАЛЛАР

2-пойафзал фабрикасининг конвейерларидан пландан ташқари 22 мингинчи пойафзаллар жуфти тушириб олинди. Фабрика коллективи съезд шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб беш йилликка якун ясаладиган йилда планга қўшимча равишда 25 минг жуфт пойафзал тайёрлашга қарор қилди.

Корхонада тежамкорлик ва самарадорлик учун бошланган юриш ҳам яхши натижалар беряпти. Ўтган саккиз ой ичида бир неча минг квадрат дециметр кўн товарлари тежаб қолинди. Тежаб қолинган хом ашёлардан планга қўшимча равишда 17 минг жуфт пойафзал тайёрланди.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 7 сентябрда Тошкентга келди. Тошкент аэропортида ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва Бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов ўртоқлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. М. Осетров, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, И. В. Марцинюк, А. Р. Хўжаев, Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко, ҳарбий кенгаш аъзоси, ҳарбий округ сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-лейтенант А. В. Дебалюк, Ўзбекистон касаба союзлари Советининг раиси М. А. Зоидов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Х. А. Асомов ўртоқлар, Тошкент партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, Ўзбекистон пойтахти жамоатчилиги намояндалари кутиб олдилар.

Ўзбекистоннинг донгдор меҳнаткашлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларининг бир группаси ўртоқ Л. И. Брежневга гулдаста ва нон-туз солинган дастурхон, болалар эса гуллар тақдим этишди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон пойтахтига келгандан кейин сал ўтмай В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация заводини бориб кўрди. Бу ерда у корхонанинг механика ва йиғув цехларини кўздан кечирди, ишчилар ва инженер-техник ходимлар билан суҳбатлашди, уларнинг меҳнати ва турмуши билан қизиқди.

Тошкент самолётсозлари ўртоқ Л. И. Брежневни самимий кутиб олдилар, партия XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақада эришган ютуқлари тўғрисида, бутун совет халқининг социалистик ватан экономикаси ҳамда мудофаа қудратини янада кучайтириш йўлида олиб бораётган курашига қўшаётган ҳиссалари тўғрисида гапирдилар. Корхона ходимлари ўз ишлари тўғрисида гапириб, завод кейинги йилларда партия кўрсатмаларини амалга ошириб, техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш учун кўп иш қилганлигини айтдилар. Программа билан бошқариладиган станоклар ва бошқа техника янгиликларининг заводда кенг кўламда жорий этилаётганлиги бунинг равшан далилидир.

Шундан кейин ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон пойтахтининг янги қурилишлари билан танишди. Тошкент табиий офатга дуч келган пайтдагига нисбатан ҳозирги вақтда ўз қиёфасини тамомила ўзгартирди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ва у билан бирга республика пойтахтига келган ўртоқ А. Н. Косигин ўша вақтда Тошкентда жуда кўп вайрон бўлган биноларни кўрган эдилар. Эндиликда шаҳарнинг ҳамма жойида ўзининг архитектура безаклари билан кишиларни қувонтирадиган янги кварталлар қад кўтарган.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг катта ёрдами, барча қардош иттифоқдош республикаларнинг актив кўмаги билан Ўзбекистон пойтахти зилзила оқибатларини батамом тугатди. Уч ярим миллион квадрат метрдан кўпроқ ҳажмда уй-жой бинолари қурилди. Шундан 1 миллион 200 минг квадрат метри мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган бинокорлар қўли билан бунёд қилинди. Аслини олганда Тошкентнинг ярми янгидан қад кўтарди. Шаҳарнинг қиёфаси ҳақиқатда тамомила ўзгармоқда: эски уйлар ўрнига замонавий ҳамма қулайликлари бўлган мустаҳкам бинолар қурилди. Саноат, қурилиш индустрияси, савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, маданий-маиший, коммунал хўжалиги, соғлиқни сақлаш муассасаларининг неча юзлаб объектлари барпо этилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Чилонзор ва шаҳарнинг марказий қисмидаги уй-жой массивида бўлди. Бу ерда Москва, Ленинград вакиллари, Россия Федерацияси, Украина ва бошқа республикаларнинг қурувчи коллективлари кўркам уй-жой кварталларини барпо этдилар. У шаҳарнинг кўп районларида янги барпо этилган Тошкентнинг энг муҳим белгиси бўлиб қолган баланд биноларни кўрди.

Тошкентликлар ўртоқ Л. И. Брежневни самимий табриклаб, Ўзбекистон ССРни ва унинг пойтахти Тошкент шаҳрини яшнатиш тўғрисида оталарча ғамхўрлик қилаётганлиги учун жонажон Коммунистик партия Марказий Комитетига ва совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев В. И. Ленин номидаги майдонда янги архитектура ансамблини ғоят қизиқиб томоша қилди. Революция доҳийси Марказий музейи филиалининг биноси бу ансамблнинг таркибий қисмидир. Шаҳар қурилиши соҳасидаги техниканинг энг янги ютуқлари миллий меъморчиликнинг энг яхши анъаналари билан узвий равишда қўшилган ана шу бино ўзбек диёрида Ильичга бағишланган буюк ёдгорликдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев музей экспозициясини қараб чиқди. Бу экспозицияларни вужудга келтиришда Тошкент олимлари, рассомлари ва ишчилари билан бирга Совет Иттифоқидаги бошқа кўп шаҳарларнинг мутахассислари ҳам қатнашган.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ленин ёдгорлигини кўздан кечирувчи ҳурматли томошабинлар дафтарига қуйидаги сўзларни ёзди: «Янги музей биноси ғоят гўзал. Ундаги жуда кўп экспонатлар В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятини, унинг шарқ халқлари ҳаёти ва революцион курашига доим зўр эътибор билан қараганлигини акс эттиради. Бу музей улуғ доҳий туғилган куннинг юз йиллиги муносабати билан тошкентликларга аталган ажойиб совғадир.

Музейнинг иши Ўзбекистон меҳнаткашларининг Ленин меросини чуқурроқ ўрганишга ёрдам беражагига аминман».

Шаҳар кўздан кечириб чиқилганидан кейин Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Р. Расулов Тошкентнинг миннатдор меҳнаткашлари номидан «Тошкент—қардошлик шаҳри» альбомини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга эсдалик учун тақдим этди. Бу альбомда Ўзбекистон пойтахтидаги зилзила оқибатларини тугатиш соҳасида қилинган жуда катта ишлар, барча иттифоқдош республикаларнинг Тошкентга қардошларча самимий кўрсатган ёрдамида ўз ифодасини топган халқлар дўстлигининг ажойиб самаралари акс эттирилган.

(ЎзТАГ)

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ.

ЯНГИ БАЗАЛАР

«Подъемник» заводининг Қўйлиқдаги участкаси ёнида маданий моллар сақланадиган база қурияпти. Бу ердан пойтахтнинг магазинларига моллар жўнатилади.

Янги база қандай бўлади? Бу ерда нималар қурилиши керак? Бу саволларга мухбиримиз билан суҳбатда «Средазгипроторг» институтининг бош инженери **Анатолий Павлович СКОСИРЕВ** шундай жавоб берди:

— Бизнинг лойиҳамиз бўйича республикада йирик маданий моллар базаси қурилмоқда, — деди Анатолий Павлович. — У телевизор, приёмник, музика асбобларига мўлжалланган. Базанинг умумий майдони 15 минг квадрат метр жойни эгаллайди. Хоналарда аппаратуралар ўрнатилиб, автоматик равишда зарур ҳарорат юзага келтирилади, маданий молларнинг бузилмаслиги таъминланади. Барча юк тушириш ва ортиш ишларининг механизмлар воситасида бажарилиши база ходимлари ишини енгиллаштиради. Бино ичига келтирилган темир йўл тармоғи ҳам қулайлик туғдиради. База фойдаланишга топширилгач, шаҳар аҳолисини маданий товарлар билан таъминлаш яхшиланади.

Бир вақтда республика «Узторгодежда» базаси ҳам қурилади.

— Бу базалар лойиҳаси тайёрми?

— Ҳа, институт лойиҳаларни тасдиқлашга тайёрлаб қўйди. Маълумки, ҳозир мавжуд база турли филиалларда жойлашган бўлиб, шаҳарнинг чор томонига сочилиб кетган. Янги объект фойдаланишга топширилиши билан таъминот муассасаларининг иши яхшиланади.

— Ёнғиндан сақлашни таъминлайдиган установка нимадан иборат?

— Ҳарорат озгина ортиши билан бу установкалар автоматик равишда ишга киришиб, ҳавони совутади. База шундай ускуналар билан таъминланади. Ҳар хил кийим-кечак намуналарини намойиш қилиш учун базада махсус установка ўрнатилган. База ходимларининг ишлаши учун ҳам яхши шароит яратилган. Уларга дам олиш хоналари, ошхона, душхона хизмат қилади.

— Қишлоқ хўжалик маҳсулотини сақлаш учун омбор қурилиши мўлжалланаяптими?

— Базалар лойиҳаси тугаши билан ходимларимиз йирик сабзавот сақлаш холодильниги лойиҳасини тузишга киришади. У 10 минг тонна маҳсулотга мўлжалланган. Бундай сабзавот омбори Тошкентда биринчи марта қурилади. Қўйлиқ участкасида бундан ташқари кўпгина омборлар қуриш ҳам мўлжалланмоқда.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ҚИРҒИЗИСТОНДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 3 сентябрдан 7 сентябргача Қирғизистонда бўлди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Усубалиев, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Т. Кулатов, Қирғизистон ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. С. Суюмбаев, бошқа масъул партия ходимлари ва республикадаги бир қанча министрликлар ҳамда идораларнинг вакиллари билан биргаликда халқ хўжалиги ютуқлари республика виставкасини бориб кўрди. Ўртоқ Л. И. Брежнев машинасозлик, енгил саноат, қишлоқ хўжалик павильонлари ва виставкадаги бошқа бўлимларнинг экспозицияси билан танишди.

Республиканинг Кант райони меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни зўр шодлик ва самимият билан кутиб олдилар. Ўртоқ Л. И. Брежнев бу районда «Союзсельхозтехника»нинг Қирғизистон машина-синаш станциясида бўлди. Станция директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Д. П. Зубков станция ва унинг тажриба хўжалиги коллективининг иши тўғрисида ўртоқ Л. И. Брежневга, республика Компартияси ва ҳукуматининг раҳбарларига сўзлаб берди. Неча ўнлаб қишлоқ хўжалик машиналарини кўплаб ишлаб чиқаришга киришишдан олдин бу машиналар ана шу тажриба хўжалиги базасида синаб, текшириб кўрилади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев тажриба хўжалиги далаларидан бирида қанд лавлагининг машинада йиғиштириб олиниши билан танишиб чиқди. Бу ерда қанд лавлаги йиғиштириб оладиган «КСТ-2А» комбайни синовдан ўтказилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев витаминли пичан талқони ишлаб чиқарадиган ва қишлоқ хўжалигига катта фойда [illegible]тирадиган цехни, янги терт[illegible]няларини, чорвачилик фермаларини кўздан кечирди. Пичан ўр[illegible] ишлатиладиган беданн ма[illegible] йиғиштириб олиш ва ғарам қилиш жуда катта қизиқиш туғдирди. Бу иш машиналар комплекси — ўроқ машинаси, паншахалар, пресс-по[illegible]рщик ва ғарам қилувчи машиналар ёрдамида бажарилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ва республика раҳбарлари М. В. Фрунзе номли қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводини бориб кўрдилар. Бу корхона пресс-подборщиклар ишлаб чиқармоқда. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми олдимизга қўйган вазифалар муносабати билан ана шу пресс-подборщикларга талаб айниқса ортиб бормоқда.

Ўртоқ Брежнев йиғув цехи ва темирчилик — пресс цехларида завод ишчилари билан самимий суҳбатлашди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ишлаб чиқаришни кенгайтириш, пресс-подборщикларни кўпроқ ишлаб чиқариш ва уларнинг конструкциясини яхшилаш имкониятлари билан қизиқди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Иссиқкўл районига бориб, бу ердаги шифохоналар билан, меҳнаткашларнинг дам олиши қандай уюштирилганлиги билан танишди. Иссиқкўл районидаги партия ва хўжалик активи вакиллари билан, Ўрта Осиё ҳарбий округининг жангчилари билан суҳбатлашди.

7 сентябрда Фрунзе шаҳрида Қирғизистон республика партия активининг йиғилиши бўлди.

Йиғилиш қатнашчилари Қирғизистон меҳнаткашлари беш йилликнинг тугалловчи йили бўлган 1970 йилда олган социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганликлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар. Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Усубалиев республика саноати, қишлоқ хўжалиги ходимларининг давлат топшириқларини муваффақиятли бажариш учун, КПСС Марказий Комитети декабрь (1969 йил) ва июль Пленумларининг қарорларини амалга ошириш учун курашда кўрсатаётган ижодий ташаббуси ва зўр ғайрат билан қилаётган меҳнати ҳақида сўзлаб берди. Ўртоқ Т. Усубалиев Қирғизистон меҳнаткашлари КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун, беш йиллик планни 1970 йил 7 ноябргача бажариш учун мусобақани кенг авж олдирганликларини айтди.

Ўртоқ Т. Усубалиев республикада дон, пахта, сабзавот ва мева ҳосилини йиғиштириб олиш қандай бораётганлигига, чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш ҳамда бу ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф қилиш мақсадида кўрилаётган чораларга тўхталиб ўтди. У коммунистларни саноатда, қурилишда ва қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун маҳсулотнинг янги турларини ўзлаштириш учун кураш олиб боришга даъват этди.

Қирғизистон партия ва хўжалик ходимлари йиғилиш минбарига чиқиб, республиканинг турли районларидаги корхона, совхоз ва колхозлар коллективларининг иши тўғрисида, ўз олдиларига қўйилган вазифаларни қандай бажараётганлиги ҳақида сўзлаб беришди.

Самимий кутиб олинган ўртоқ Л. И. Брежнев партия активи йиғилишида катта нутқ сўзлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев Қирғизистон ССР меҳнаткашларини хўжалик ва маданий қурилишда, меҳнаткашларнинг турмушини яхшилашда эришилган катта муваффақиятлар билан табриклади, КПСС Марказий Комитети декабрь ва июль Пленумлари қарорларини амалга ошириш соҳасида мамлакатнинг бошқа районлари каби Қирғизистондаги коммунистлар ва барча ишчилар, колхозчилар, совхоз ходимлари олдида турган катта вазифаларни таъкидлаб ўтди. У ватанимиз социалистик экономикасини янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг турмуш шароитини янада яхшилашни таъминлаш, фан ва маданиятни янада кўпроқ яшнатиш ҳамда мамлакат мудофаасини тобора мустаҳкамлаш учун партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати кўраётган тадбирлар ҳақида гапирди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев сўзининг охирида Совет Иттифоқининг халқаро аҳволи ва ташқи сиёсатига доир масалаларга батафсил тўхталиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқи зўр эътибор билан тингланди, йиғилиш қатнашчиларининг қарсаклари билан бир неча бор бўлиниб турди.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Қирғизистондан жўнаб кетди.

Фрунзе шаҳри аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг раҳбарлари узатиб қолдилар.

(ТАСС).

КИТОБ — ОФТОБ

Китоб ақлий меҳнат ишлаб чиқаришининг қуролидир.
К. МАРКС.

Яхши кутубхона — буюк хазина.
В. Г. БЕЛИНСКИЙ.

Китоблар билан хилватда ўтириш — нодонлар жамиятида бўлишдан яхшидир.
П. БУАСТ.

Бизнинг китобхонимиздек севилиш, ҳурмат қилишга сазовор китобхон, дунёда ҳали ҳеч бўлмаган.
М. ГОРЬКИЙ.

Асарни қунт билан ўқиш... умуман беҳуда иш эмас. Бунинг учун уни узоқ ўрганиб олмоқ керак.
Н. В. ГОГОЛЬ.

Китоблар билан муомала қилиш одамлар билан муомала қилишга тайёрлайди. Униси ҳам, буниси ҳам жуда зарур.
Н. М. КАРАМЗИН.

ЭЛЛИГИНЧИ ТОМ

Китобхонлар икки юз томлик қилиб чиқарилаётган жаҳон адабиёти кутубхонаси сериясидаги китобларнинг эллигинчи томини олишди. Тошкент магазинларига бу сериядаги китоблардан келган охирги китоб Ромен Ролланнинг «Жан Кристах» асаридир.

Бу ноёб жаҳон адабиёти кутубхонасини икки ярим мингга яқин тошкентлик олиб туради.

Л. БОБОЕВ,
обуна китоблари базаси директори.

ОМАДИНГИЗ КЕЛСИН!

Мана уч йилдирки, Ўзбекистонда китоб лотереяси муваффақият билан тарқатилмоқда. Бу вақт ичида Тошкент китобхонлари ютуқ чиққан лотерея билетларига икки юз қирқ уч минг сўмлик турли китоб, альбом, ўқув ва кўргазмали қуроллар, бадиий расм, эсдалик открытка, коллекция қилинадиган марка ва бошқа буюмлар олдилар. Ҳаммаси бўлиб китобхонларга икки юз етмиш минг сўмлик бир миллион саксон минг дона билет сотилди.

Пойтахтимиз китоб магазинларига китоб лотереяси учинчи чиқарилиши келди. Бу билетларнинг учдан бирига ютуқ чиқади.

С. АВЕДОВ,
китоб лотереяси дирекцияси директори.

Тошкент — китобхонлар шаҳри

Қуёшли Ўзбекистон пойтахти тўғрисида гап борганда қадимий ва навқирон шаҳарнинг номинигина айтиш билан кифояланилмайди. Одатда «Тошкент» деганда «Тошкент — нон шаҳри», «Тошкент — меҳмондўст шаҳар», «Тошкент — дўстлик шаҳри» дейишади. Эндиликда Тошкент китобхонлар шаҳри ҳамдир.

Шаҳримизда турли дид ва эҳтиёжлик ва ўз китоб хазиналарига турлича муносабатда бўладиган минглapча китобхонлар бор. Китоб ҳар бир кишига нондек зарур бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам унга бўлган талаб кундан-кунга ошиб бормоқда. Китоб савдоси тармоқлари кенгайяпти. 1924 йилда Тошкент шаҳрида фақат биргина давлат китоб магазини мавжуд эди, ҳозир Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси системасида йигирма еттита магазин бор. Шаҳримизда яна юзларча магазин ва киоскалар аҳолига хизмат қилмоқда.

Китоб магазинларида адабиётлар кенг пропаганда қилинади, виставка ва витриналар ташкил этилган. Китобхонлар конференцияси, атоқли кишилар билан учрашувлар уюштирилади. Китоб ойликлари, ўн кунликлари, ҳафталиклари уюштирилади.

Жуда кўп ишчи ва хизматчиларнинг китоб жавонларидан В. И. Ленин асарлари, унинг ҳаёти ва фаолиятига доир китоблар, жаҳон ва кўп миллатли совет адабиёти адибларининг асарлари, дарсликлар, қишлоқ хўжалиги экономикаси, коммунистик тарбияга оид китоблар жой олган. Бу китобларнинг кўплари шаҳримиз китоб магазинларидан харид қилингандир.

Шаҳарнинг ҳамма китоб магазинлари кишиларнинг маънавий маданиятини ошириш, коммунистик қурилишнинг ленинча программасини амалга оширишга ўзларининг улкан ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бу саҳифада сиз Тошкент китобчиларининг фаолияти тўғрисидаги материаллар билан танишасиз.

ЖОН БОШИГА ОЛТИТАДАН

ШАҲАРДАГИ еттита нашриёт ҳар йили қирқ миллион нусхага яқин китоб нашр қилади. Марказий ва қардош республикалар нашриётлари чиқарган китоблардан йигирма миллиондан ортиқ нусха оламиз. Демак, Ўзбекистон аҳолиси жон бошига олтитадан китоб тўғри келади. Бу инқилобдан илгари подшо Россияси колонияси бўлган республикамиз маданияти ва фаннинг қанчалик ривожланганидан далолат беради.

Ўзбекистон нашриётчилари чиқарган китоблар фақат республикамиздагина эмас, қардош республикаларда ҳам севилиб ўқилади. Чет мамлакатда ҳам Ўзбекистонда чиқарилган китобларга талаб ортмоқда. Ҳозир китобларимиз 80 дан ортиқ мамлакатга чиқарилмоқда.

Китоб магазинларимиз айниқса август, сентябрь ойларида гавжум бўлади. Бу пайтда ўқув юртлари аудиторияларини минглapча студентлар, ўқувчилар тўлдирадилар, сиёсий ўқув тўгараклари ва мактабларда ўқишлар бошланади ва ҳар бир киши ўз билимини ошириш, янгиликларни билиш учун китобга мурожаат қилади.

Китобларни ярмарка усулида тарқатиш яхши натижа беради. Улгуржи китоб ярмаркасини биринчи марта бизнинг республикамизда ташкил қилишган эди ва 50-60-йилларда муваффақият билан ўтказиб турилди. Тошкентда бўлган ер қимирлаш натижасида ярмарка ўтказиш шу кунгача сурилиб келди.

Китоб ярмаркасида Ўзбекистон, қардош республикалар, Москва, Ленинград, шунингдек, мамлакатимиздаги йирик областларнинг китоб савдоси ташкилотларидан 100 дан ортиқ ташкилот қатнашади. Ярмарка стендларига фаннинг турли соҳаларига оид 20 мингдан ортиқ китоб қўйилади.

Ярмарка залида Ўзбекистон нашриётлари кейинги икки йил ичида чиқарган китоблар эскизи виставкасини ташкил қиладилар. Нашриёт ходимлари нашр қилинган ва қилинадиган китоблар тўғрисида ахборот берадилар.

«Союзкнига» марказий базаси ярмаркада асосий ўринни эгаллайди. Бу ташкилот ярмаркага юз номдаги китоб намуналарини юборди.

Китоб сотиш ва олиш базаларида маълум сабаблар билан сотилмай қолган китобларни тарқатиш ва китобхонлар талабини яна ҳам дурустроқ қондириш ва қардош республикаларда чиқадиган китоблар билан танишишга имкон яратади.

Ярмарка охирида китоб савдоси ходимлари республикаларда чиқариладиган китоблар билан ишлаш тажрибалари, бу китобларни китобхонга яна ҳам тўлароқ етказиб бериш масалаларини муҳокама қиладилар. Йирик нашриётлар раҳбарлари 1971 йилда чиқариладиган китоблар тўғрисида ахборот берадилар.

Тошкент шаҳри мамлакатимизда китоб нашр қилишда учинчи ўринда туради. Шаҳримизда фақат китоб чиқарилибгина қолмай, бунда актив китобхонлар ҳам жуда кўп. Ўзбекистонда чиқариладиган китобга фақат иттифоқимиздагина эмас, чет элларда ҳам талаб катта.

Тошкентда бўладиган улгуржи китоб ярмаркаси — навбатдаги китоб байрамидир ва биз ишонамизки, бу байрам юзларча китоб дўстлари томонидан мамнунлик билан кутиб олинади.

М. ШТРОМБЕРГ,
Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси савдо бўлимининг бошлиғи.

СУРАТДА: ТЕМИРЙЎЛ ВОКЗАЛИДАГИ КИТОВ БОЗОРИДА.

А. Ходонов фотоси.

КЎЗ ҚУВОНАДИ

Турли соҳага оид китобларга бўлган талаб кишиларда йилдан-йилга ортиб бормоқда. Биз кутубхона ходимларини китобхонларимизнинг қизиқишлари қанчалик ўсганлиги қувонтиради. Кутубхона фондида кўпайиб борса ҳам, айрим пайтларда китобхоннинг талабини қондира олмаймиз. У қидирган китоб кутубхонада ҳам, магазинда ҳам, китоб оладиган кутубхоналар коллективида ҳам бўлмай қолиши мумкин. Мана шунинг учун ҳам республикада ягона китоблар салони очилишидан жуда хурсандмиз.

Магазинга кирар экансиз, қатор-қатор жавонларга қўйилган китоблар кўзни қувонтиради. Тошкентдаги биронта ҳам магазинда бунчалик кўп китоб бўлмаса керак.

Салон картатекасидан Ўзбекистон нашриётлари чиқарган ва Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси магазинларида ҳамда базаларида бор бўлган китобларни танлаш мумкин. Картатекада бу китоблар қаерда эканлиги кўрсатилган. Шу картатека орқали зарур китобни ҳатто республикамизнинг бошқа шаҳарларидан ҳам олдириш мумкин. Тажрибали китобчилар ўзларининг фойдали маслаҳатлари билан харидорларга ёрдам берадилар.

Тошкент гарнизони офицерлар клуби кутубхонаси китоб салонидан мунтазам равишда китоб олиб туради. Кейинги икки ой ичида бу ердан тўрт юзга яқин китоб олдик. Уларнинг кўплари илгари чиқарилган нашрлардир. Булар орасида 1865—1876 йилларда ички ишлар министри бўлган Валуевнинг икки томлик кундалиги, «Долларнинг учинчи томони» китоблари бор. Бу китоблар китобхонларни жуда қизиқтирди.

Китоблар салонининг келажаги порлоқ. У республика китобчилари учун библиографик марказ бўлиб қолади. Бу китоб тарқатиш ишига катта фойда келтиради.

Л. ПИХТЕЕВА,
кутубхоначи.

Таҳсин ўқишади

Шаҳримиздаги 9-китоб магазинида жамоатчилик асосида китоб тарқатиш билан ўттиз етти киши шуғулланади. Ўзларининг бўш вақтларини китоб тарқатишдай олийжаноб ишга бағишлаганлар орасида мен ҳам борман.

Мен ишлаётган 27-мактаб кутубхонасида сотиладиган китобларни қўйиш учун махсус жавон ажратилган. Унинг токчаларида сиёсий, бадиий, методик адабиётлар, санъат соҳасидаги китоблар, открыткалар қўйилган. Открыткалар учун анчагина жой ажратилган. Бу бежиз эмас, чунки уни ўқувчилар ҳам, ўқитувчилар ҳам кўплаб олишади. Совет ёзувчиларининг портретлари, бадиий асарларга ишланган расмлар, Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари, тарихий жойларнинг тасвирлари, гул, қушлар расмлари, адабиёт, ботаника, география, зоология дарсликлари учун ажойиб ёрдамчи материал бўлиб хизмат қилади.

Фақат кутубхонанинг ўзидагина савдо қилиниб қолинмай, турли китоб байрамларида ҳам китоб тарқатилади. Мана уч йилдирки, ёш китобхонлар менинг кўнгилли ёрдамчиларимнинг актив иштироки ҳамда район болалар кутубхонаси ходимлари кўмагида адабий кечалар, китобхонлар конференциялари, поэзия кечалари ва бошқа тадбирлар ўтказилаётир. Бу вақт ичида тўққиз минг сўмга яқин китоб ва тасвирий санъат асарлари шунингдек, ўқув қуроллари сотилди. Бу рақамларда қанчадан-қанча тежаб қолинган вақтни кўриш мумкин. Ўқитувчилар ҳамма вақт ҳам магазинга бориб ўзларига керакли китобларни олиш имкониятига эга эмаслар, бу китобларни кутубхона орқали ҳам кўп вақтга олиб бўлмайди, бунинг устига етишмаслиги ҳам мумкин. Китоб эса унга ҳамиша керак. Шунинг учун ўқитувчилар, ўқувчилар учун зарур бўлган китоблардан ташқари, уларни қизиқтириши мумкин бўлган китоблардан ҳам олиб тураман. Шу мақсадда китоб магазинига қандай янги китоб келишини кузатиб юраман. Фойдаланган одамлар хурсанд бўлишади, шунинг ўзи мен учун катта бахт.

Г. АБДУЛЛАЕВА.

ЯНГИ БИНОДАГИ МАГАЗИН

РЕПОРТАЖ

Яқиндагина Пушкин кўчасида янги китоб магазини очилди. Бу кенг ва ёруғ китоб маскани китобхонларни жуда мамнун қилди.

Магазинга қадам қўйишингиз билан ўзингизни улкан хазинага кириб қолгандек ҳис қиласиз. Ундаги саккиз бўлимда фаннинг деярли барча соҳаларига оид китоблар қўйилган. Бу ердан марксизм-ленинизм классиклари асарлари, ярим ўтказгичлар физикаси ва кибернетика, радиотехника ва квант механикаси, атом қувватидан тинч мақсадларда фойдаланиш ва микробиологияга доир илмий ҳамда илмий-оммабоп китобларни топиш мумкин. Медицина ва космик алоқалар, археология ва полимерлар, геофизика ва физиология фанлари мутахассислари ўзлари учун зарур китобларни топа оладилар.

Китоб фондининг классификация бўйича жойлаштирилганлиги, китоб танлашни осонлаштирадиган картотекалар харидорларга қулайлик туғдиради.

Биз сиёсий адабиёт бўлимидамиз. Токчаларда том-том китоблар. Танлаганингизни олинг...

— Магазин фонди китобхонлар учун очиқ кўрсатиб қўйилган, — дейди олий милиция мактаби кутубхонаси мудири Валентина Алексеевна Неделькина. — Китобларнинг барчаси кўзга ташланиб туради.

Бўлим бошлиғи Екатерина Яковлевна Пестерова кутубхона учун китоб танлашга кўмаклашади. Гарчи Валентина Алексеевна ўттиз бир йилдан бери китоб ичида бўлса ҳам магазин ходимининг маслаҳатларига қулоқ солади. Кўп ўтмай керакли китоблар танланиб бўлинади.

Коллективда техника китоблари бўлими бошлиғи Надежда Константиновна Таранченкони жуда ҳурмат қилишади. У ўз севган касбига умрининг ўттиз йилини бағишлаб келмоқда. Унинг ҳамкасблари китоб билан ишлашда Надежда Константиновнанинг беғараз ёрдамларини олганлар. Ўзбек адабиёти бўлимининг ходими Маҳбуба Рустамова, техник китоблар бўлимининг катта сотувчиси Раиса Данилевская бу олижаноб касбни эгаллаганликларидан устозларидан миннатдорлар. Шогирдларининг бири Турғун Каримов ҳозир 23-магазин директоридир.

Коллективнинг иноқ ва аҳил бўлиб ишлашига тажрибали китобчи, бир неча ўн йилдан бери ўз кучи ва идрокини китобга бағишлаганлардан бири Мухтор Усмоновдир.

Техника адабиёти бўлими гавжум. Бу ерда таниқли олимлар, илмий асарлар авторлари, рационализаторлар, ишчиларни учратиш мумкин.

— Бу магазинга тез-тез келиб турасизми? — мурожаат қилдим электротехника соҳасидаги китобни кўздан кечириб турган бир кишига.

— Ҳафтада икки марта келаман, — дейди Тошкент электрон техника заводининг инженери Иван Александрович Мошкин. — Ҳамиша бирон нарса топиб кетаман. Харидорларга ҳам яхши муомала қилинади. Коллективни илгаридан танийман. Йигирма йилдан бери қатнайман. Кутубхонам анча бойиб қолди. Магазин яна қайта қурилганидан мамнунман.

Ҳақиқатан ҳам шундай. 1966 йилдаги ер қимирлаш натижасида марказий китоб магазини вайрон бўлди. Китоблар киоскаларда сотила бошлади. Лекин 1-магазин деган ном йўқолмади. Энди бу китоблар муҳташам бинода ўз ўрнини топди.

Магазинга бирин-кетин янги-янги харидорлар киради. Политехника институтининг студенти Толиб Нажмиддинов социалистик мамлакатлар бўлимидан немис тилида чиққан «Геофизика ва геология» тўпламининг ўттизинчи китобини олади. Консерватория ўқитувчиси Африда Ҳакимованинг қўлида эса чех тилида чиққан санъат ҳақидаги китоб. Қорақалпоғистонлик меҳмон — йўл ремонт бўлимининг экономисти Жуман Бектурғонов ўз соҳаси бўйича справочник, ленинградлик Чупольлер эса, хореография бўйича бир неча китоб олдилар.

— Тўрт йил аввал Ўзбекистонда Белоруссия адабиёти ва санъати декадасига қатнашган эдик, — дейди улар, — ер қимирлаш қандай бўлишини кўрганмиз. Шаҳар жуда ўзгариб кетибди. Биз муҳташам уйлардан бирида китоб магазини очилганидан мамнунмиз.

Магазин товаршуноси Саодат Қобилова бизни библиография кабинетига таклиф қилади. Бунда китобларга олдиндан буюртма бериш мумкин

Р. ИГНАТОВА.

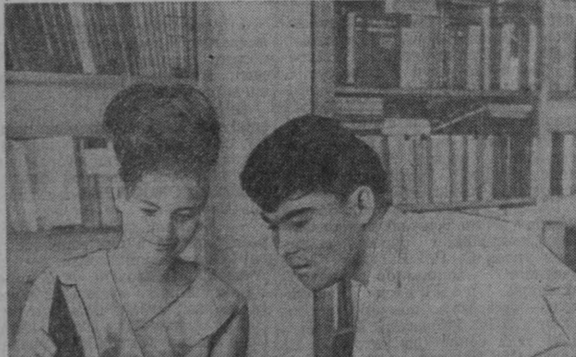

Яқинда шаҳримизнинг Украина микрорайони марказида ишга тушган янги китоб магазини шаҳар аҳолисига намунали хизмат кўрсатмоқда. Бу ердан фаннинг исталган темаларига оид китоб ва материалларни харид этиш мумкин.

СУРАТДА: янги китоб магазинида. М. Нуриддинов фотоси.

Ижодий меҳнат самараси

— Менга энг яхши китобдан берсангиз, совға қилардим, — деди харидорлардан бири.

— Хўп, бўлади, — мулойим жавоб берилди унга.

Иш кийими кийган йигит сўради:

— «Берлин қамали» борми?

— «Берлин ҳалқаси» — мулойимлик билан деди сотувчи ва китобни узатди.

— Кўпинча харидорларнинг қайси китобни сўраётганларини ўйлаб топиш керак бўлади, — деди у менга қараб. — бугун бир аёл «Тун сокинлиги» китобини сўради. Маълум бўлишича, у Л. Тримасовнинг «Нотинч тун» повестини сўраган экан. Айрим вақтларда муқованинг ранги, унда суратнинг қанақалигини айтишади.

Китобчи жилмаяди. Харидорларнинг бундай муаммолик илтимосларини бажаришдан ранжимайди. У магазин ассортиментини билиш борасидаги «имтиҳон»ни яхши бажаради ва шу сабабли ҳам харидор магазиндан қуруқ қайтмайди. Агар зарур китоб магазинда бўлмаса, уни қаердан топиш мумкинлигини айтади, бошқа магазинларнинг адресини беради.

Мана, сотувчининг эътиборини китоб токчаларига кўзларини жовдиратаётган икки қиз жалб қилди. Улар турмушга чиқаётган дугоналари учун совға қидиришаётган экан. Кўп ўтмай «Уй тутиш энциклопедияси» китобини олиб, мамнун ҳолда қайтишди.

Китобчи энди прилавканинг нариги бурчагида бошқа харидор билан суҳбатлашаётир. У ҳеч кимни эътиборсиз қолдирмайди. Бировга китоб таклиф қилади, бошқасига китобнинг мазмунини айтиб беради ва ҳоказо.

Анна Ивановна Королёва Тошкентдаги 9-магазин бадиий адабиёт бўлимига мудирлик қилади. Олти йилдан бери шу ерда ишлаб, бирор кишининг саволига «билмайман», деб жавоб берган эмас. Шунинг учун ҳам унинг номини ҳурмат билан тилга олишади.

Анна Ивановнанинг доимий харидорлари анчагина. У ўз китобхонларининг қизиқиши, қандай тематикадаги китобларни ўқишини билади.

Ҳамкасблари Анна Ивановнадан маслаҳат сўраб туришади. Сиёсий адабиётлар бўлимининг ходимлари Шуҳрат Акромов,

Светлана Шокирова, тасвирий санъат бўлими ходими Александра Широнова унинг ёрдамида етук китобчи бўлиб етишдилар. Ҳозир Шуҳрат бўлимнинг катта сотувчиси бўлиб ишлаётир. У ҳамма томондан ўз устозига ўхшашга интилади. Ҳар бир китобхоннинг эҳтиёжини қондиришга ҳаракат қилади.

Анна Ивановна Королёва китоб тарқатишнинг «сир»ларини барчага ўргатади. Лекин бунинг ҳеч қандай сири йўқ. Фақат ижодий меҳнат бор холос.

И. ВАҲОБОВ.

ҲАҚИҚИЙ ЁРДАМЧИМ

Ҳозир шаҳримизда бирор кимса йўқки, у китоб ўқимасин, китоб сотиб олмасин. Ишчими, ўқитувчими, олим ёки студентми, ким бўлмасин, билим манбаи, тарбия воситаси бўлган китобга мурожаат қилади.

Менинг шахсий кутубхонам ишимга кўмакчи, ўқишимга ҳамроҳ, дам олиш соатларимда дўст. Унда мингдан ортиқ турли темаларда китоб бор. Улар орасида Пушкин ва Шевченко, Некрасов ва Шота Руставели асарлари, ўзбек классик адабиёти намояндалари Навоий, Бобир, Муқимий, Фурқат тўпламлари мавжуд. Сиёсий адабиётдан Владимир Ильич Лениннинг асарлар тўплами, К. Маркс, Ф. Энгельс асарлари, справочниклар, луғатлар бор. Ўзим социологияга қизиқаман. Яқинда авторлар коллективи томонидан ёзилган «Одам ва унинг иши» деган китобни ҳузур қилиб ўқиб чиқдим.

Ўз мутахассислигимга оид китобларни ҳам доимий равишда тўплаб бораман. Ҳозир элликка яқин техник китобларим бор. Қандай нашрдан чиққанини ҳафталик «Книжное обозрение» газетасидан билиб тураман.

Кутубхонамда обуна китоблар ҳам бор. Гоголь, Горький, Паустовскийнинг обуна китобларини, жаҳон адабиёти кутубхонаси, катта Совет энциклопедиясини обуна бўлиб олаяпман. Хонамдаги китоб жавонида яна қанчалик оқилона сўзлар ёзилган китоблар жой олади, улар менга, дўстларимга ҳузур бағишлайди.

А. ЧАМКИН,
Авиация заводи слесари.

Ушбу саҳифани Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси ходимлари В. ЙЎЛДОШЕВ ва Р. ИГНАТОВАЛАР уюштиришган.

● А. И. Куприн туғилган кунга 100 йил тўлди

БЕҚИЁС МЕҲР СОҲИБИ

— Алле!

Каттакон оқ от устига миниб олган беш яшар қизалоқ ҳар сафар мана шу ҳокимона хитобни эшитганида бир чўчиб тушади. Негаки у ҳозир ўзини от олиб қочишини, манеж бўйлаб чириллаб айланишини билади. Аммо цирк соҳиби отга аёвсиз қамчи уриб, ҳайқиради.

— Алле!

Ўн олти ёшида Нора ажойиб циркчи бўлиб етишади. Кунлардан бирида у касал ҳолида манежга чиқишга мажбур бўлади. Ўша ҳокимона ҳайқириқ уни олға бошлайди. Қиз нарвоннинг қир учидан йиқилиб хушидан кетади.

Цирк соҳиби уни — гўзал қизни ўз ётоғига судраб киради. Қиз ундан нафратланади. Аммо яна ўша ҳайқириқ уни ўргатилган ҳайвондек итоаткорлик билан ётоққа киришга мажбур этади.

— Алле!

Нора ўзи ёқтирмаган цирк соҳибига хотин бўлиб қолди. Аммо тезда у эрининг жонига тегди. Энди мухтарам цирк соҳиби бошқа қизларни ёнига чорлай бошлади. Шунда Нора ўзгалар билан вақтичоғлик қилиб ўтирган эрининг ётоғига кириди-ю, юқори қават деразасидан пастга шўнғир экан, неча йиллар давомида циркда ўрганган одатига кўра ҳайқириб юборади.

— Алле!

А. И. Куприннинг мана шу жажжигина ҳикоясида умри машаққат билан ўтган аёлнинг бутун ҳаёти тасвир этилган. Лев Толстой айтганидек, бу ҳикояда оддий инсонга бўлган улкан меҳр-муҳаббат ўзининг ёрқин ифодасини топган. Бу асарда нурдек пок туйғунинг ҳалокати, аммо қора кучлар устидан эришган ғалабаси таранхум этилади. Куприннинг деярли барча асарлари учун шу хусусият муштаракдир.

Александр Иванович Куприн 1870 йил 8 сентябрда Пенза яқинида кичик амалдор оиласида дунёга келди. Тез орада отаси вафот этади. Кейин уни Москва ҳарбий гимназиясига ўқишга беришади. Бўлажак ёзувчининг ёшлиги ҳарбий муассасаларда «ер тепкилаш» билан ўтади. Гарчанд у ҳарбийликка ўқиса ҳам, аслида жабр-зулм кони бўлган бу касбни ёқтирмас эди. Бу эса унинг туйғуларини ўткирлаштириб юборади. Ёзувчининг «Олишув», «Армия прапоршчиги» каби қатор асарларида чор армиясидаги ҳарбий ҳаёт нафрат билан тасвир этилади. У «майда одамлар»ни меҳр билан севиб қолади. Уларнинг ғам андуҳига шерик бўлади.

Асримиз бошида Куприн ҳарбий ҳаётдан воз кечиб, бутунлай адабиёт йўлига ўтади. У, ўз таъбири билан айтганда «ҳамма нарсани кўриш, ҳамма нарсани билиш, ҳамма нарсани ёза билишга» қарор қилади. Россиянинг турли бурчакларини кезади. Қишлоқларда юриб, деҳқонларнинг ҳаёти билан танишади, Донбасс кўмир конларига тушади. Шу тариқа унинг «Ер остида», «Бош шахтада», «Офат» каби асарлари дунёга келади.

«Офат» қиссаси Купринга реалист-ёзувчи сифатида катта шуҳрат келтирди.. Бу асарда буржуазия синфининг халқ бошига офат бўлиб тушгани, капитализм тараққиёти оддий ишчиларнинг ёстиғини қуритувчи восита эканлиги акс эттирилган. Куприн Горькийдан ҳам илгари (1896 йил) ишчилар синфининг стихияли равишда бўлса-да, капитализмга қарши оммавий курашини тасвирлаб берди.

«Олеся» қиссаси ёзувчининг номини янада машҳур қилди. Худди Толстойнинг «Казаклар» асаридаги каби Куприннинг бу қиссасида ҳам соф, табиий гўзаллик тараннум этилади. Ўрмон қўйнида яшовчи қизалоқ ўз романтикаси, соқинлиги билан ҳаёт кечиради. Гўё табиат уни ўзгалар эмас, ўзи учунгина яратгандек. Табиатни босиб-янчиб келаётган «цивилизация» эса қизни жодугарга чиқаради. Ўзини оқил деб ҳисоблаган одамлар уни ўлдиришади.

Бу асарда Куприннинг яна бир фазилати — табиатни ниҳоятда нозик дид билан сезиши ва севиши, шоирона нафис туйғулари кўзга ташланади.

Куприннинг кўп асарлари Горькийга яхши маълум эди. Горький ҳали у билан танишмасидан турибоқ, хат ёзишиб турар, Куприн ҳам Горькийнинг янгича руҳдаги ўткир ёзувчи эканлигини таъкидлар эди.

Ёзувчининг ўтмишдаги ҳарбий ҳаёти унинг асарларида ўз ифодасини топди. Куприннинг «Тунги смена», «Поход» ҳикоялари рус адабиётига янгича мавзу ва мазмун олиб кирди. Бу асарларда оддий деҳқондан чиққан солдатларнинг изтироблари ўз ифодасини топди.

Куприн асарлари учун муштарак бўлган мавзу «майда одамлар»нинг юксак инсоний туйғулари унинг «От ўғрилари» ҳикоясида айниқса бўртиб кўринади. Бир қарашда ҳаром, ифлос ҳаёт кечирувчи от ўғрилари қишлоқ амалдорларидан маънавий устун эканлиги яққ этиб кўзга ташланади.

Александр Иванович фақат бадиий асарлар ёзибгина қолмай, адабиётшуносликка ҳам муносиб ҳисса қўшди. 1903-1906 йилларда Горький билан ҳамкорликда улуғ рус ёзувчиси Чехов ҳақида хотираларни тўплайди.

Куприн 1905 йил революцияси қаҳрамонларини улкан муҳаббат билан тасвирлади. Унинг «Қадаҳ» ҳикоясида революция қурбонлари улуғланади.

«Ёқут кўзли билакузук» ҳикоясида Куприн яна ўз севимли мавзуси — оддий кишилар психологияси тасвирига кўчди. Бу машҳур асарда ҳам ёзувчи инсон қалбидаги энг нафис туйғуларнинг барча тебранишларини илғаб олди ва тасвирлади.

Афсуски, табиатан нозик, зўрлик ва куч ишлатишга қарши бўлган ёзувчи 1905-1912 йиллардаги реакция даврида бир мунча эсанкираб қолди. У ҳоким синфнинг ўз ихтиёри билан оммага ўрин бўшатиб беришига тарафдор эди. Октябрь революцияси ғалаба қозонгач, Куприн чет эл корчалонларининг Советлар мамлакатига ёғдираётган бўҳтонларига қарши актив курашди. Ўткир публицист сифатида майдонга чиқди. У 1937 йили вафот этди.

А. И. Куприннинг номи XX асрнинг энг забардаст адиблари сафидан жой олган. Унинг асарлари аввало ўзининг нафосати билан, оддий одамларга бўлган беқиёс меҳри билан кишини лол қолдиради. Шунинг учун ҳам жаҳоннинг турли чеккаларидаги ўқувчилари Куприн китобларини ўз жавонларининг кўринарли жойига қўйиб қўядилар, қайта-қайта ўқиб, чуқур маънавий озуқа оладилар.

Ў. ҲАЛИЛОВ.

●

Москва. Мамлакатимиздаги йирик меҳмонхоналардан бири «Националь» меҳмонхонаси ўзининг дастлабки чет эллик меҳмонларини кутиб олди. 22 қаватли меҳмонхона биноси шаҳарнинг Горький кўчасида қад кўтарди.

Меҳмонхона 900 ўринли бўлиб жуда яхши жиҳозланган. Бу ерда меҳмонлар учун барча қулайликлар яратилган. Бинонинг тагида эса автомобиллар учун гараж қурилган. Унинг дастлабки уч қаватида эса ресторан ва қаҳвахоналар жойлашган.

СУРАТДА: учинчи қаватдаги ресторанда.

В. Созинов фотоси,

ТАСС фотохроникаси.

●

● Боланинг тили ширин

КОНФЕТ

Тўрт яшар Ҳасан кўчадан югуриб келиб, ойисини қучоқлади:

— Ойижон, қорним очди, — деди у.

— Нима ейсан, ширин ўғлим, — эркалади ойиси, — овқат ейсанми, печеньеми?

— Мен ширин ўғлингизманми?

— Ҳа, ширин ўғлимсан..

— Бўлмаса ширин конфет беринг.

Собит ҒАФУРОВ.

ЭЛЕКТР ЧИРОҚ

Кичкина Қодиржон дадаси билан супада ўтирган эди, қўшнисининг ҳовлисидаги олмада ёниб турган лампочкани кўриб қолди:

— Дада, — деди у, — Дўстматларнинг олмаси кундузи қуёшда, кечқурун электр чироқда пишаркан-а..

Абдусаттор ЗОҲИДОВ.

ХАНДАЛАР

Роберт қўшнисидан нолиб онасига деди:

— Уфф! Ҳечам тоқат қилиб бўлмайди. Бугун кечаси билан тонгга қадар деворни уриб чиқишса бўладими?..

— Шўрлик Робертим! Улар ухлашингга халал беришдими!

— Йўқ, аслида мен ухлаётган эмасдим. Келаси якшанба куни ижро этиладиган қўшиқни репетиция қилаётган эдим...

* * *

Бир киши дўстига ҳовлиқиб деди:

— Бугун ўлишимга сал қолди. Осмону фалакдаги 45-қаватдан, хонамнинг деразасидан йиқилиб тушдим.

— Ҳазилингни қўйсанг-чи, 45-қаватдан йиқилиб тушасан-у, ўлмай қоласанми? Бу ҳечам мумкинмас-да!

— Эҳҳ, шуниям тушунмайсан-а! Ахир мен кўчага эмас, хона ичига йиқилдим-да...

* * *

— Доктор, сиз шамоллаб қолганингизда нима қиласиз?

— Йўталаман.

* * *

Хўранда официантга норози оҳангда деди:

— Олиб келган товуғингизни кўринг, фақат териси-ю, суякларидан бошқа ҳеч нарсаси йўқ!

— Нима? Мабодо, патларини ҳам истармидилар?..

* * *

Маст киши уйига кечроқ қайтди-да, ётоқхона эшигини очиб, хотинига деди:

— Хотин, бошла тўпалонингни! Бўлмаса мен ўрнимни тополмайдиганга ўхшайман...

* * *

Бир турист таксида Парижни томоша қилиб юрарди. Пантеон олдида у шофердан:

— Шу бинони қуришга қанча вақт кетди?— деб сўради.

— Олти йил,— деб жавоб берди шофер.

— Менинг ватанимда буни қуришга уч йил етарди,— деди саёҳатчи ва Туаллери ёнида шофердан яна:

— Мана буни неча йилда қуришди?— деб сўрай бошлади.

— Беш йил, деб жавоб берди шофер.

— Наҳотки?— ҳайратланди турист,— бизда икки йил етиб ортарди...

Шофер саёҳатчидан ўч олиш учун таксисини Эйфель минораси томон йўналтирди-да, тўхтамасдан кетаверди.

— Тўхтанг, тўхтанг!— қичқирди турист.

— Осмонга бош чўзган мана бу баҳайбат минора қачон қурилган?

— Билмадим, кеча кечқурун мен бу ердан ўтганимда у йўқ эди,— деб жавоб берди шофер.

Н. Жалилова таржимаси

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ЧССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МЕҲНАТЧИЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

ПРАГА. Чехословакия қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари давлатга ғалла сотиш планини бажардилар. Об-ҳавонинг ноқулайлигига қарамай, қисқа муддат ичида давлат омборларига 1 миллион 536 минг тоннадан кўпроқ дон тўкиб қўйилди. Давлатга дон сотиш давом этмоқда. Республикада ҳар бир гектардан ўртача ҳисобда 28,5 центнерга етказиб ҳосил олинди.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ЧССР ҳукумати Чехословакиянинг барча қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига хат билан мурожаат қилиб, уларни эришилган муваффақият билан чин кўнгилдан қутладилар ва фидокорона ишлаётганликлари учун ташаккур изҳор қилдилар. (ТАСС).

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ЖАНГОВАР ҲАРАКАТЛАРИ

ХАНОЙ. Август ойида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Америка — Сайгон армиясига қарши бир қанча муваффақиятли операциялар ўтказдилар. Озодлик матбуот агентлигининг хабар беришича, Халқ озодлик қуролли кучларининг бўлинмалари Куангчи ва Тхиатхиен вилоятларида ўтган ойнинг 25 куни мобайнида душманнинг салкам тўрт минг солдатини сафдан чиқардилар, салкам 90 та самолётини уриб туширдилар ва уларга шикаст етказдилар, 67 та ҳарбий машинасини, шу жумладан 50 та танки ва бронетранспортерини, 16 та тўпини яксон қилдилар, 13 та транспорт ва ҳарбий кемаларини ғарқ қилдириб юбордилар, кўп миқдорда ҳарбий анжомларини ўлжа олдилар. Ватанпарварлар Сайгондан шимолдаги жанговар ҳаракатлар районида 2 августдан 8 августгача душманнинг 430 та солдатини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар ҳамда 85 та ҳарбий машинасини яксон қилдилар.

Улар мамлакатнинг жанубий қисмида август ойининг дастлабки 15 куни мобайнида Америка-Сайгон қўшинларининг салкам мингта солдатини сафдан чиқардилар, 20 та ҳарбий машинасини мажақлаб ташладилар.

(ТАСС).

Чад республикасида совет ўқитувчилари ва врачларининг бир группаси ишлаб турибди. Улар орасида Черновицк медицина институтининг ходими, медицина фанлари кандидати Михаил Шкварюк ҳам бор.

СУРАТДА: Михаил Шкварюк Форт-Ламидаги марказий госпиталда беморни қабул қилаётган пайт. **Б. Федотов** фотоси.

В. ГОМУЛКА МАҚОЛА ВА НУТҚЛАРИ ТЎПЛАМИ

ВАРШАВА. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Владислав Гомулка мақола ва нутқларининг «Тарихимиз саҳифаларидан» деган тўплами бу ерда тўртинчи марта нашр этилди. Бу китоб Владислав Гомулканинг партия раҳбарлиги топширувига биноан 1943 йилда ёзган ва Польша ишчи партиясининг программ ҳужжати бўлган «Биз нима учун курашаётирмиз?» деган мақоласи билан бошланади ва унинг 1969 йил 21 июлда Сеймнинг тантанали мажлисида сўзлаган «Биз халқ Польшасининг бақувват ва мустаҳкам биносини қурдик» сарлавҳали нутқи билан тамомланади.

● Социализм мамлакатларида

Қишлоқ хўжалик минтақаси

СОФИЯ. Совет теварагида қишлоқ хўжалик минтақаси вужудга келтирилмоқда. Болгария пойтахти шаҳар атрофидаги хўжаликлардан ҳар йил 40 миллион литр сут, 120 минг тонна сабзавот ва кўп миқдорда дон, гўшт, мевалар олади. София яқинида 220 та теплица қурилган, мамлакатдаги энг катта паррандачилик комбинати ишлаб турибди. Ҳозир шаҳар атрофи хўжаликлари қайта ташкил этилмоқда. Бу хўжаликлардан 7 комплекс тузилади. Бу комплексларнинг асосий тармоқлари чорвачилик, боғдорчилик ва сабзавотчиликдан иборат бўлади. Ишлаб чиқаришнинг саноат технологияси жорий қилиниши натижасида қишлоқ хўжалик минтақаси тез ўсиб бораётган Болгария пойтахтининг эҳтиёжлари учун маҳсулот етиштириб беришни йилдан-йилга кўпайтира беради.

Об-ҳаво разведкачилари

ВАРШАВА. Польша Халқ Республикаси давлат метеорология институтининг буюртмасига биноан поляк авиаконструкторлари «Метеор-3» ракетасини яратдилар.

Об-ҳавонинг қандайлигини билиб турадиган бу икки босқичли янги ракетадан атмосферанинг юқори қатламларида шамол қай томонга эсаётганлиги ва унинг кучи тўғрисида, циклонлар ва антициклонларнинг пайдо бўлиши тўғрисида маълумотлар тўпламоқ учун фойдаланилади.

«Метеор-3» ни яратган Варшава авиация институтининг ходимлари бу ракеталарни учириб синашга киришдилар.

(ТАСС).

ИОРДАНИЯДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА. Иорданиядан олинаётган хабарларга кўра, Аммонда Иордан қўшинлари билан Фаластин қаршилик ҳаракатининг отрядлари ўртасида бир неча янги тўқнашув юз берди. Шу билан бирга аҳволни нормаллаштириш чоралари кўрилмоқда. Иордания ҳукуматининг вакиллари Фаластин қаршилик ҳаракатининг раҳбарлари билан учрашиб, вазиятни мустаҳкамлаштиришга ёрдам бериши мумкин бўлган чораларни муҳокама қилдилар.

Иордания министрлар кабинетининг мажлиси тугаганидан сўнг Король Хусайн Аммон радиоси орқали гапириб, жанжаллашаётган томонларни тўқнашувдан ўзларини тийиб туришга чақирди.

«Ал-аҳром» газетасининг хабар беришича, Король Хусайн иғвогарликларга йўл қўймаслик ҳамда умумий хавфсизлик ва осойишталикни таъминламоқ учун Фаластин қаршилик ҳаракатининг Марказий Комитети билан алоқа боғлаб туриш тўғрисида министрлар кабинетига кўрсатма берганлигини айтган. Иордания короли «Король махсус кенгаши» тузиш тўғрисида декрет чиқарганлигини айтди. Бу кенгашга бош министр Ар-Рифоий, министрлар ва армия вакиллари киради.

Иорданияда вужудга келган аҳвол Фаластин қуролли кураши олий ҳарбий комитетининг Ясир Арафат раислигидаги мажлисида муҳокама қилинган. «Ал-аҳром» газетасининг хабарига кўра, шу мажлисда қабул қилинган қарорлар аҳволни нормаллаштиришга қаратилган. (ТАСС).

Лаос. Самнеа вилоятининг озод қилинган районларида маҳаллий аҳоли фронт зонасидагиларга озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берадилар. **ВИА—ТАСС** фотоси.

БРНОДА XII ХАЛҚАРО ЯРМАРКА

БРНО. (ТАСС мухбири). Брнода традицион халқаро машинасозлик ярмаркаси очилди. Миллатлар павильони олдидаги майдонда ярмаркада қатнашувчи 28 давлатнинг байроқлари тантанали кўтарилди. Жаҳон машинасозлигининг энг янги муваффақиятлари билан танишмоқ учун дунёнинг ҳамма жойидаги саноат ва ташқи савдо фирмалари ҳамда бирлашмаларининг жуда кўп вакиллари бу ерга келишди.

XII халқаро ярмарканинг очилишига Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. Гусак, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг раиси Л. Штроугал ҳамда мамлакатнинг бошқа партия ва давлат арбоблари етиб келишди.

Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукумати раисининг ўринбосари Ф. Гамоуз ярмаркани очиш маросимида нутқ сўзлаб, бундай деди: Совет Армияси томонидан Чехословакия озод қилинганлигига 25 йил тўлган юбилей кунида ўтказилаётган бу сафарги ярмарка республика машинасозларининг чорак асрда эришган жуда катта муваффақиятларидан далолат бериб турибди. Совет Иттифоқи Чехословакия билан савдо-сотиқ қилаётган асосий мамлакатлардан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Чехословакия ташқи савдо оборотининг 30 процентидан кўпроғи Совет Иттифоқи ҳиссасига тўғри келаётир, деб таъкидлади Ф. Гамоуз.

Ярмаркада ўнлаб мамлакатларнинг 1600 та машинасозлик фирмалари ва бирлашмалари ўз маҳсулотларини намойиш қилмоқда. Ярмаркада Чехословакия ўзининг энг катта экспозицияси билан қатнашмоқда.

Экспозициясининг катталиги жиҳатидан Совет Иттифоқи иккинчи ўринда туради. Брно ярмаркасида совет автомобиллари ва қишлоқ хўжалик техникаси, программа асосида бошқариладиган металл қирқиш станоклари, радиоприемник ва телевизорлар, транзисторлар, турли машина ва ускуналар кўрсатилмоқда, совет экспозициясининг деярли 80 проценти машинасозлик саноатимизнинг янги маҳсулотларидан иборат.

Мактаблар ёпиб қўйилди

НЬЮ-ЙОРК. Бу йил Америкада ўн минглаб болалар ўқув йилини ўз вақтида бошлаш имкониятидан маҳрум бўлдилар. Миссури, Мичиган, Иллинойс, Жанубий ва Орегон штатларида маҳаллий маъмурларнинг мактабларда машғулотларни бошлаш учун белгилаган муддатлари ўтиб кетди. Узлуксиз молиявий кризисга дучор бўлаётган Американинг маориф системаси ғоят мушкул аҳволга тушиб қолганлиги шунга сабаб бўлди.

Пулнинг қадр-қиммати тушганлиги ва федерал ҳукуматларга молиявий ёрдам ғоят қисқартирилганлиги муносабатлари билан Америка Қўшма Штатларидаги кўпгина штатларнинг маъмурлари маориф эҳтиёжлари учун солиқни анча кўпайтириш тўғрисида ҳали яқиндагина қарор қабул қилдилар. Қимматчилик туфайли қийналиб қолган аҳоли бу қарорни ғазаб билан кутиб олганлиги бежиз эмас.

Масалан, Миссури штатининг ўзидагина бешта мактаб округида 80 мингга яқин ўқувчи районнинг бир қанча штатларида мактаб эҳтиёжлари учун қўшимча солиқни жорий этиш тўғрисида аҳоли ўртасида референдум ўтказилишини кутиб, машғулотларга боролмай қолди.

15 мингдан кўпроқ мактаб ёшидаги болалар бўлган Канзас-Сити-Хикмен-Сити шаҳарчасида янги ўқув йили 1 сентябрдан 21 сентябргача кўчирилди. Шу шаҳарчада ўтказилган референдум аҳолининг АҚШ ҳукумати ҳарбий эҳтиёжларига маблағларни тобора кўпайтираётган бир вақтда «Мактаб солиғи»ни кўпайтиришга қатъиян рози эмаслигини намойиш қилди.

Айни вақтда мамлакатнинг бир қанча районларида ўқув йили меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилаётган ўқитувчиларнинг забастовкаси муносабати билан кечикиб бошланмоқда.

Ўқитувчиларнинг забастовкаси ҳозирги вақтда жумладан Иллинойс штатидаги етти округда давом этмоқда. Мингдан ортиқ маориф ходимлари иш ташлаган Ист сан-Луис округидагина 22 мингга яқин бола мактабдан ташқарида қолди. Шу штатнинг 45 минг ўқувчиси бўлган Рокфорд округида маҳаллий мактабларнинг 1300 ўқитувчисидан кўпчилиги иш ташлаган.

Мичиган штатида мактаб ўқитувчиларининг забастовкаси ўнта округда мактаб ишларини изидан чиқарди. Натижада Хейлендпарк округининг ўзидагина қарийб 12 минг ўқувчи машғулотларда қатнашмаяпти.

Индиана штатидаги Солтлейк-Ситида ва Хэммондда ҳам мактабларнинг ёпилиш хавфи бор. Бу ерда ҳам ўқитувчиларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисида маъмурлар олдига қўйган талаби ҳозирча бирон натижа берган эмас.

(ТАСС).

НЕФТЧИЛАР НОРОЗИЛИГИ

КАРАКАС. Венесуэладаги Тигре шаҳрининг юзлаб ишчилари мамлакатда ўрнашиб олган Америка компанияларининг ўзбошимчалигига қарши норозилик намойиши ўтказишди. Намойишчилар ўтказган митингда сўзга чиққан нотиқлар «Мене гранде ойл» компанияси коллектив шартномани бузаётганлигини, ишчиларни ишдан ҳайдаётганлигини айтиб, компанияни айблаладилар ва ишчиларни ўзларининг иш жойларидан кетмасликка, Америка монополияларининг ўзбошимчалигига қарши бир ёқадан бош чиқариб курашишга даъват қилдилар.

Ан соатеги штати нефтчиларнинг касаба союзи, агар «Мене гранде ойл» компанияси ишчиларни ишдан бўшатишни ва коллектив шартномаларни бузишни бас қилмаса, ялпи забастовка эълон қилинади, деди.

(ТАСС).

Америка Қўшма Штатлари. Минглаб америкалик аёллар 26 августда забастовка эълон қилдилар. Улар Вьетнамда урушнинг тезда тўхтатилишини ва Америка қисмларининг Ҳинди-Хитойдан олиб чиқиб кетилишини талаб қилдилар.

СУРАТДА: аёлларнинг Нью-Йоркдаги намойишлари.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

Онь-Дик
БОҒИ-ЗОҒОН ОРОМИ
Ҳикоя

Зирк ўрмонидаги ёнгин батамом ўчирилди. Ёз кунининг тафти билан ёнғиннинг ҳарорати пасайди, дарахтларнинг учларини ёритиб турган офтоб шуъласи ҳам сўнди. Энди ёнғин ялаб кетганидан ҳали ҳам у ер — бу ери тутаб турган замин узра шайин шабада эсар, унинг мисли жароҳатдек яланғочланиб қолган жойларини оҳиста сийпаб ўтарди.

Ўрмоннинг бир чеккасида усти-боши қурумга беланган чол киркасига суяниб, дарахтларнинг кўмирдай қорайиб қолган таналарига тикилгани тикилганди. Унинг эгнида калта шимдан бўлак либос кўринмас, қорайиб кетган яғринидан қопқора тер қуюларди. У бир нуқтага тикилганича гурар, гўё қотиб қолғандай. Ундан кейинда эса деҳқонлар — йигитлар, ёши ўтинқираган аёллар, қизлар тўдалашиб туришар, ҳаммалари елкаларига милтиқ тақиб олишганди. Уларнинг орасида бир неча болалар ҳам юришарди. Бу одамларнинг бари чамаси мўйсафидга тобе шекилли, ҳеч ким уни шоширмас, безовта ҳам қилмасди. Мўйсафид ниҳоят ёнғин хароб қилган жойлардан кўзини уздида, киркасини елкасига олди:

— Хўп, майли, уйга жўнадик! — Чол ерга энгашиб, бомбалар ва ёнғиндан омон қолган тошбақани қўлига олиб болаларга берди.

Ҳамма жим одимларди. Мўйсафид шунда ногиҳон орқасига ўгирилди:

— Ўт тушган жойнинг шамолга пана томонига ўтган одам тошбақа топади. Минг лаънат бу янкиларга! Яна шунақа бир-иккита ҳужум бўлса ўрмонда жонвор ҳам қолмайди.

Ўрмоннинг ичкарисидаги, лайлак ва қарқараларнинг сайраши эшитилаётган ялангликка етганларида чол тўхтади.

— Эртага ҳаммаларингизни коровулхонамда кутаман. Эшитдиларингми? Чопқи ола келишни унутманглар.

Чол бу сўзларни бамисоли буйруқдай айтди. Одамлар ҳам чолнинг гапини безътироз тинглаб, Биа Ринг хутори томон йўналдилар. Фақат биттагина партизан қиз чолга эргашиб ўрмонга бурилди.

Чол билан қиз қоровулхонага етганларида қош анча қорайиб қолганди. Орадан бир дақиқа ўтар-ўтмас керосин чироқ ёниб, уйнинг зирк тахталаридан қилинган деворлари ва полига хира нур сочди. Қоровулхона шинамгина ва озода эди.

Чол ташқарида қолди. Қоронғилик тобора қуюқлашаверди. Тепада эса безовталанган қушлар аянчли чийиллаб чарх уришарди. Гўё улар инларига қўнишга ҳам, ёйинки олисроққа учиб кетишга ҳам жазм қилиша олмаётганга ўхшарди. Чол эса уларга маъюс тикилиб турарди.

— О, фалак! — бу сўзлар чолнинг кўксидан мисли инграқдек отилиб чиқди.

Чолнинг бутун вужуди аламдан эзиларди. У қушларнинг нотекис ва пала-партиш қанот қоқишларидан инларини ташлаб кетишни истамаётганларини ва айни пайтда уяларига қўнишга ҳуркаётганларини фаҳмларди.

«Бунақанги бомба ташлаш шу пайтгача бўлмаганди», — кўнглидан кечирди чол.

Қопқора тун безовта бўлган қушларнинг уяларига ҳам, қимир этмай турган чолнинг елкасига ҳам пардасини ташлади. Чол Кумуш тош бурунинг ёнидаги У Минь ўрмонининг бир бурчидаги ана шу Боғи Зоғонда қирқ йилдан бери истиқомат қилиб келаётган бўлса бунақанги аянчли ва аламнок тунни биринчи бор ўтказиши эди. Қирқ йилдан бери унинг қоровулхонасидан қушларнинг сайроғи доимо эшитилиб турар, лайлак ва қарқаралар тўда-тўда бўлиб қанот қоқаётганлари ҳам доимо кўзга ташланарди.

Чол Боғи Зоғон билан тирик эди. У ҳар оқшом қушлар қайтиб келиб, ёқимли куй янглиғ нағмалари билан боғни тўлдириб, еру кўкни жонлантириб юборганларини кўрганда терисига сиғмай кетарди. Бу чол кўп умр кўрди, не-не нарсалар ўтмади бу бошдан. Шу важдан бўлса керак чол: «Ҳамма нарсадан кечсам-кечаманки, аммо Боғи Зоғон билан Озодлик Армиясидаги йигитлардан воз кечолмайман» дейишни хуш кўрарди.

Чол «Озодлик Армиясидаги йигитлар» деганида фронтда жанг қилаётган набирасини ҳам кўзда тутарди. Қоровулхонада кечки овқатга уннаалаётган партизан қиз эса ана шу набирасининг қайлиғи эди.

Жамоада чолнинг ҳақиқий исмини кам одам биларди. Биз Ринг хуторининг одамлари уни Боғи Зоғондаги Ти бува дейишарди.

Ти бува олтмишдан ошиб кетган бўлса ҳам Боғи Зоғонни бинойидек муҳофаза қилиб келарди. Лайлаклар билан қарқаралар бу масканни кўпдан бери ўзлариники қилиб олишганди. Ти хотини билан бу ерга келиб иморат ўрнини белгилаб илк бор қозиқ қоққанида ўрмонда паррандалар сероб эди. Ўзининг гапига қараганда бир куни хатто дарахт кесадиган жой танлайман деб адашиб ҳам қолган экан. Ўшанда йўлни топиб олай деб энг баланд дарахтга чиққанида ям-яшил ўрмон денгизи устида оппоқ орол кўрибди. Лайлак ва қарқаралар тўда-тўда бўлиб учиб юришган экан.

Ти ўшанда зирк танасини қучоқлаганича пастда қолган хотинига қичқирибди:

— Бўлди ҳаммаси жойида! Бу ерда мазза қилиб турамиз!

Эр-хотин чиндан ҳам У Миндаги Боғи Зоғонда яхши туришди. Улар паррандаларнинг уяларидан полапонларини олиб, бозорда гурунчга алиштиришарди. Бу ернинг табиати Тини шу чоққача тортган қийинчиликлари ва кўрган хўрликлари эвазига эъзозлаётганга ўхшарди. Бироқ афсуски, бу бахту саодат узоққа чўзилмади. Бир куни Сяо — биендан қандайдир одамлар қайиқда келишиб, Боғи Зоғон Фонг — тханлик депутат жанобларининг тасарруфида эканлигини чол ўзбошимчалик билан иш тутганлиги учун қамалажагини айтиб кетишди.

Мана шундай қилиб, Ти умрида бирор марта ҳам кўрмаган Фонг — тханлик депутат кўз очиб юмгунча Боғи Зоғоннинг хўжайинига айланди. Ти эса гуноҳини ювиш учун бу ерда қоровул бўлиб қолган. У энди янги хўжайинига паррандаларнинг палапонидан юбориб туриши керак. эди. Хуллас, шу чоққача Боғи Зоғоннинг эгаси бўлган Ти энди хизматкорга айланди. У азбаройи тутоқиб кетганидан бахтини ўзга ўлкаларидан ҳам изламоқчи бўлди-ю, бироқ хотинининг оғир оёқлиги халал берди. Бунинг устига ўзлари ҳам тупканнинг тагига келиб қолишганди. Энди қайга ҳам боришарди дейсиз?

Депутат жаноблари кейинчалик мулкини фамилияси Лаги бўлган французга сотиб юборди. Ти шундан кейин ажнабий фотиҳга бел букишга мажбур бўлди. Август революциясида Ти қайтадан дунёга келди ҳисоби. Бу вақтда унинг хотини қазо қилиб, ўғлининг бўйи чўзилиб қолганди. Чол кўп ўтмай ўғлини уйлантирди. Она Ватанига французлар кўз олайтира бошлаганларида ўғли фронтга жўнади. У орадан жилла вақт ўтмай Сео—ро бўсағасидаги жангда ҳалок бўлди, ёшгина хотини билан ўғилчаси отасининг қарамоғида қолди. Қаршилик кўрсатиш ҳаракати йилларида эса Боғи Зоғон озод қилинган территориялар доирасида эди. У давлат заповедигига айлантирилди, Ти бува эса саккиз йил унинг назоратчиси бўлиб ишлади. Бироқ осойишталик ўрнатилгандан кейин дьемчилар Сео—диокда ҳарбий блокпост қуришиб, сўнгра Биа — Ринг хуторини босиб олишди. Дъемчиларнинг ўзларини «қишлоқ мудофаачилари» деб аташган жазо отрядлари Қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг иштирокчиларидан аёвсиз ўч олишди. Ўша аянчли йилларда Ти буванинг Боғи Зоғони билан зирк ўрмони ватанпарварларга ишончли маскан бўлди. Дъемчиларнинг террори кучайган кунларда Ти бува келинидан ҳам айрилди. У ватанпарварларга яширинча озиқ-овқат таширди. Уни ўрмонда қўлга тушурган жазо отрядидаги жаллодлар ўша ернинг ўзидаёқ ваҳшиёна ўлдиришди.

* * *

Зулмат борлиқни ўз қаърига тортган бўлса ҳам чол ҳамон турган жойида қимир этмасди. Бошидан кечган воқеалар шу дамда кўз ўнгидан бирма-бир ўтар, гўё ҳозир ўзи ҳам бутунлай ўшалар оғушида эди. Американликларнинг бугун ўрмонга бомба ёғдирганлари вужудини эзган, қалбида босқинчиларга ғазаби ҳар дақиқа сайин кучайгани кучайганди. Унга Чем дарёсига олиб чиқадиган сўқмоқ тақдири ҳам тинчлик бермас, негаки Озодлик Армиясининг жангчилари доим ўшандан юришарди-да. Энди бўлса американликлар уни ёндирувчи моддали бомбалар ташлаб куйдириб юборишди. Душманларнинг мақсади чолга очиқ-ойдин равшан эди. Улар Озодлик Армиясининг жангчилари маҳфий сўқмоқдан ўтиб турганликлари сабабли ҳужумлари кучайиб бораётганлигини фаҳмлашган, шунинг учун ҳам ўрмонни тагтуги билан йўқотишга аҳд қилишганди.

Яқинда Ти бувага ўрмонни қутқарувчилар бригадасига бошчилик қилишни топширишди. Жамоанинг ҳарбий кенгаши раиси бу вазифани унинг зиммасига юкларкан, шундай деди: «Бизнинг вазифамиз — зирк ўрмонини сақлаб қолиш. Унинг ёниб кетишига йўл қўя олмаймиз. Ҳозир бу ҳаёт-мамот масаласи. Озодлик Армиясининг қўмондонлигини жамоага ишонади. Шунинг учун ҳам биз бу вазифани муҳтарам Ти бува, сизга топширамиз».

Мана энди чол безовталанган паррандаларнинг овозларига қулоқ солиб турибди. У муштларини қисди. «Мен кексаман, бироқ ҳали куч-қувватдан кетганим йўқ, — деб ўйларди у. — Бу ўрмон кимникилигини, Боғи Зоғоннинг эгаси кимлар эканлигини сизларга кўрсатиб қўяман ҳали, ярамаслар! Буларнинг бари бизники! Буларни биздан осонликча тортиб ололмайсанлар».

Чол бир-бир босиб қоровулхонага кирди. Ўчоқда ўт бор, қуруқ ўтин чирсиллаб ёнарди. Партизан қиз балиқ қовурар, пешонасига ҳадеб тушиб кетаётган сочини орқага силкиб-силкиб қўярди. Чолнинг ғазаби энди босилган, қандайдир илиқ ва нозик туйғу қалбини юмшатганди. Хотини ҳам бир вақтлар ўчоқ олдида шундай ўлтирарди. Кейин унинг ўрнини келини эгаллади. Мана энди эса навбат набирасининг қайлиғига келди. Яна бир авлод етишди...

— Гурунч ҳам ҳозир пишади. Мен сизга балиқ қовураяпман.

Чол тахта полга чордона қуриб ўтирди-да, бошини танғиган рўмолчани олди.

— Қизим, қараб кўр-чи, мусалласдан бормикин?

— Бор. Отам бериб юборибди. Ҳозир қуйиб бераман.

Ти бува мусалласдан мазза қилиб бир қултум ютди. Қовурилган балиқдан хушбўй ис келарди.

— Овқатланиб ол, — деди чол қизга. — Яна тунги патрулликка борарсан, ҳали?

— Ҳа, бува, фақат кечроқ чақиргани келишади.

Ташқаридан яна бир оз вақтгача қушлар нағмаси келиб турди-да, кейин ҳаммаёқ тинчиди қолди. Гоҳи-гоҳидагина тўдасидан айрилиб қолган лайлакларнинг безовта «лак-лак» лари эшитилиб қоларди. Чол эса баmайлихотир мусаллас тортарди. Қиз аллақачон тамадди қилиб олган бўлса ҳам чол ликобидаги гурунчга ҳали қўлини теккизмаганди.

— Пардани туширгин-да, ётиб ухла, — деди чол қизга мулойимгина қилиб. — Эртага яна бомба ёғдиришса ажаб эмас. Йигитлар патрулликка чиқишса — уйғотиб қўйишар.

— Йўғ-е, бува, ҳали қиладиган ишларим бор...

У чолнинг йиртиқ кўйлагини олиб, ямашга тушди.

Кумуш тош томондан соҳилга келиб урилаётган сувнинг шовқини тинимсиз эшитилиб турарди. Чол қиз кўйлакни ямаб бўлишини кутиб турдида, сўнгра ундан:

— Тхангнинг хатларини яна бир марта ўқиб бергин, — деб илтимос қилди.

У ўзига гурунч мусалласдан жиндай қуйди-да, ўрнашиброқ ўтириб олди. Қиз сумкачасидан яхшилаб тахланган бир даста қоғоз олди-да, томоқ қириб, ингичка овозда ўқишга тушди. Озодлик армиясининг солдати ҳар хатида бувасининг сиҳат-саломатлигини суриштиришни унитмаганди. Уни ҳамма нарса қизиқтирарди: ҳар бир хатида бувасидан боғда қушлар кўпми ё озми, илонбалиқ тутишга янги бамбук тўр ясаб қўйдингизми, Биа Ринг хуторидаги оғайниларим яхши юришибдими деб суриштиргани суриштирганди. Жангчи хатларида ўзининг фронт ҳаётини ҳам қаламга олиб, американликларнинг таъзирини бераётганликларини ҳам қистириб кетганди. Яқинда унинг бўлинмасидагилар пистирмада туриб американлик ҳаво десантчиларини дарахтдан мева қоққандай қийратишибди. Бирорта ҳам қузғун омон қолмабди.

Чол худди бу сўзларни биринчи марта эшитаётгандай бошини қимирлатиб, ҳузур қилиб ўтирарди.

— Ҳар бир хатида уйга кириб ўтаман деб ваъда берадн, — деб қўйди қиз маюс ҳолда. — Уни кўрмаганимизга яқинда бир йил бўлади...

— Уйга кириб ўтишнинг ўзи бўлмайди-да, қизим. Уларнинг бўш вақти ҳам бўлмаса керак. Еримизни оёқ ости қилаётган келгинди қароқчилар жуда кўпайишган, уларнинг ҳеч кўзини очирмай ҳисоб-китоб қилиб туриш керак.

Қиз чурқ этмай хатларни тахлаб қўйди.

— Унга хуторимизга қанақа бомба ёғдиришганини, қанча одам ўлганини ёзиб юбор, қизим. Қанчадан-қанча парранда тўзиб кетганлигини, ўрмондаги жониворлар ғойиб бўлганлигини ҳам айтиб кет. Бу ерда нималар бўлаётганлигини билиб қўйсин.

Чол бурчакдан тўшагини олиб, ёзиб юборди-да, чўзилди. Кўп ўтмай канал томондан одамларнинг овози эшитила бошлади. Қиз ўрнидан туриб, елкасига милтиғини осди-да, чироқни ўчириб, ташқарига чиқди.

[Давоми бор].

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг IV Деҳли конференцияси олдидан

ФУТБОЛ

БАРАКАЛИ ТЎПЛАР ТУРНИРИ

Бугун

мамлакатимизнинг турли шаҳарларида Совет Иттифоқи биринчилиги учун «А» класси командалари ўртасида футбол учрашувлари бўлиб ўтади. Бу учрашувларда: «Помир» (Душанба) — «Олға» (Фрунзе), «Днепр» (Днепропетровск) — «Локомотив» (Москва), «Карпати» (Львов) — «Крилья Советов» (Куйбишев), «Молдова» (Кишинев) — «Текстильщик» (Иваново), «Локомотив» (Тбилиси) — АСК (Хабаровск), «Кубань» (Краснодар) — «Шахтёр», (Қарағанда), «Металлист» (Харьков) — «Қайрат» (Олмаота), АСК (Киев) — «Рубин» (Казань), «Жальгирис» «Вильнюс) — «Уралмаш» (Свердловск), «Даугава» (Рига) — «Динамо» (Ленинград), «Вольгар» (Астрахань) — «Строитель» (Ашхобод) командалари куч синашади.

Совет Иттифоқи биринчилиги учун биринчи группа «А» класси командалари ўртасидаги бўлиб ўтган олдинги учрашувда тўплар баракали бўлди. Фақат II учрашувнинг биттасида ҳисоб очилмади. Қолган ўн учрашувда футболчилар дарвозаларни 28 маротаба ишғол қилишди.

Энг йирик ҳисоб билан Фрунзеда «Олға» командаси Астраханнинг «Волгарь» спортчиларини мағлубиятга учратди. Майдон эгалари меҳмонлар дарвозасига тўртта тўп уриб, ўзларидан битта тўп ўтказиб юбордилар. Тбилисининг «Локомотив» командасидан олдинги ўйинда мағлубиятга учраган олмаоталиклар бу учрашувда Краснодарнинг «Кубан» командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратишди.

Иккинчи ўринда бораётган Львовнинг «Карпати» футболчилари ўз майдонларида «Текстильщик» спортчиларини 3:1 ҳисобида ютдилар.

Учинчи ўринда бораётган Днепропетровскнинг «Днепр» командаси эса учинчи маротаба кетма-кет ютуқни қўлга киритди. Улар ўз майдонида Куйбишевнинг «Крилья Советов» футболчиларини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратишди.

Худди шундай ҳисоб билан Украинанинг пойтахти Киевда армиячилар Ленинграднинг «Динамо» командасидан мағлубиятга учрашди.

Икки учрашув дуранг натижа билан тугади. Риганинг «Даугава» спортчилари Свердловнинг «Уралмаш» футболчилари билан 0:0, Тбилисининг «Локомотив» футболчилари эса «Шахтёр» (Қарағанда) командаси билан 1:1 ҳисобида ўйнадилар.

Бир неча дуранглардан сўнг тўртинчи ўринда бораётган Харьковнинг «Металлист» командаси Хабаровскнинг армиячиларини 2:0 ҳисобида ютди.

Москванинг «Локомотив» командаси Кишиневда «Молдава» футболчиларини 2:0 ҳисобида ютди.

Худди шундай ҳисоб билан Вильнюснинг «Жальгирис» командаси Казаннинг «Рубин» спортчиларини мағлубиятга учратди.

Ашхободда бўлиб ўтган «Строитель» футболчилари билан Душанбанинг «Помир» командаси ўйинида меҳмонлар урган ягона тўп помирликларга ғалаба олиб келди.

МАШҒУЛОТДА. М. Нуриддинов фотоси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

СУД ЗАЛИДАН

АБОНЕМЕНТ ЎҒРИЛАРИ

Маълумки, автобусга чиққанингизда майда пулингиз бўлмаса, ҳайдовчидан абонемент билетларини сотиб оласиз. Бундай билетлар қўлдан-қўлга ўтаверив, эскириб кетади. Шунда автопаркларда махсус комиссия тузилиб, билетлар ёқиб юборилади.

Шу йил февраль ойида 3-автопаркда ҳам бир қанча абонемент билетларни ёқиш учун комиссия тузилди. Пассажир ташиш трестининг контроль-норматив бўлимида бош инженер бўлиб ишловчи Садри Зайниев, шу автопаркда кассирлик қиладиган Нодира Аҳметшина, кадрлар бўлимининг инспектори Гулчеҳра Файзиевалар комиссия составига киритилдилар.

Зайниев, бундоқ қараса билетлар ҳали янп-янги, ишлатиш мумкин. Шундоқ билетларни ёқиб юборишга унинг кўзи қиймади.

Зайниев автопарк дирекцияси томонидан билетларни ёқиш ҳақида чиқарган буйруқни ўқиб, алам билан хўрсиниб қўйди. Кейин бир Аҳмедшинага, бир Файзиевага илтижо билан қаради.

Икковлари ҳам шуни кутиб туришган экан шекилли, маъноли кўз қисиб қўйишди.

Шундан кейин билетлар ёқилмасдан «аллақаёққа» ғойиб бўлди. Аммо узоққа кетмади. Халқ контрол комиссияси келиб қолди. Комиссия аъзолари шубҳали ҳаракатлар қилаётган Зайниевнинг чўнтагидан 1900 дона билет топиб олишди.

Зайниев ҳайрон қолгандек кўзларини пирпиратди.

— Бу билетлар чўнтагимга қаёқдан тушиб қолганини ўзим ҳам билмайман!

Энди комиссия аъзолари Аҳмедшина билан очиқойдин гаплашишга ҳаракат қилди. У автопаркда кассир бўлиб ишлагани учун билет хўжалиги турадиган хонанинг калити шу аёлда бўлиши керак эди.

— Билетларнинг ҳаммасини ёқиб юбордик, — деди Аҳмедшина дангалига.

Шундай бўлса, ҳам яна бир текшириб кўришди. Қоғозлар тагидан 9151 дона, китоблар орасидан эса 8033 дона билетлар топилди.

Тайёр луқмадан четда қолишни истамай Зайниев билан Аҳмедшинага шерик бўлган Файзиева ҳам 2023 дона билетдан иборат «улушини» олиб қолди...

Судда умумий суммаси 859 сўм 20 тийиндан иборат 17184 дона абонемент билетлари ёқиш ўғрига уч баднафс томонидан бўлашиб олинганлиги исботланди.

Зайниев судда очилиб қолган яна бир айбига иқрор бўлди. У пассажир ташиш трестининг бўлимида бош инженер бўлиб ишлашидан илгари Куйбишев район ошхоналар трестида буфетчилик қилган, харидорларнинг ҳақини уриб қолганлиги учун ишдан ҳайдалган, кейин меҳнат дафтарчасидаги ёзувни қалбакилаштириб олган экан.

Трестдагилар ҳам дуруст. Буфетчини бош инженер қилиб кўтаришга шошилишганига ҳайрон қоласиз.

Октябрь район халқ суди абонемент ўғрилари Зайниевни икки ярим йил, Аҳмедшинани икки йил, Файзиевани бир ярим йил муддат билан озодликдан маҳрум этишга қарор қилди. Давлат мулкига кўз олайтирганлар ўз жазосини олди.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ номли ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8|IX да **Русалка**, 9|IX да **Тўй кунида.**

ҲАМЗА номли ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|IX да **Шоҳ Эдип**, 9|IX да **Парвона**, 10|IX да **Бой ила хизматчи.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет Иттифоқи ва Болгария цирки усталарининг томошалари.** ЎРГАТИЛГАН АРСЛОНЛАРНИНГ КАТТА АТТРАКЦИОНИ. **Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист** ВЛАДИМИР БОРИСОВ. (Томошалар кеч соат 8 да бошланади. Шанба кунлари: кундуз соат 3, кеч 8 да, якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва 8 да томошалар кўрсатилади).

Кино

8 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Гайдуклар қасоси — САНЪАТ САРОЙИ «ЧАЙКА» «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Малика — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Муҳаббат мавсуми — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.40 минут ва 10 да бошланади)

Гайдуклар қасоси — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Малика — «ХИВА».

9 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Гайдуклар қасоси — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Малика — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат мавсуми — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.40 минут ва 10 да бошланади).

Гайдуклар қасоси — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли,

Малика — «ХИВА».

21 сентябрь кундуз соат 2 да Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг бирлашган илмий совети кенгаши (Петров кўчаси, 51 уй, конференц зали)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Д. А. Умаров: «Қон пайдо қилувчи баъзи бир стимуляторларнинг шишлар ўсишига ва алкилик бирикмаларнинг биологик активлиги таъсири» деган темада;

Р. Л. Кушнаревич: «Одам танасининг турли ҳолатида қизил ўнгачнинг рентгенологик тасвири» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Петров кўчаси, 51 уй) да танишиш мумкин.

Тошкент область Бўстонлик районидаги В. И. Ленин номли 20-сон ўрта мактаб томонидан **Нигматов Йўлдош Қосимович** номига берилган 860152 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8, 9 СЕНТЯБРДА

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

ҚАТТА КОНЦЕРТИ

Узбекистон ССР халқ артисти ҚУНДУЗ МИРКАРИМОВА;

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ОЛМАХОН ХАЙИТОВА, МУҲАББАТ МУСАЕВА;

Узбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Дилбар ФАЕЗОВА;

Солистлар: Алижон ҲАСАНОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Гулчехра ИСМОИЛОВА, Мунаввар АКРАМОВА, Ҳайриддин ФАЁЗОВ ва бошқалар қатнашадилар.

УЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТЕЛЕВИЗОР

8 СЕНТЯБРЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Болалар учун. «Бокс устаси». Қўғирчоқ фильм. **18.35** «Ахборот» информацион программаси. **18.50** Жон Пристли. «Фаришта кўчаси». Телеспектаклнинг биринчи қисми. **20.25** Реклама. **20.30** Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: 20.40 Журналистларнинг халқаро бирдамлик куни. **21.00** Қўшиқ ёзувчи шоирлар. Аҳмад БОБОЖОН. **22.00** «Ахборот» информацион программаси. **22.15 КПСС XXIV СЪЕЗДИ ОЛДИДАН.** «Пахта терими кундалиги». **22.35** Янгиликлар. **22.40** Халқ талантлари. Иброҳим ИСҲОҚОВ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 18.00 «Дмитро Горицвит». Бадиий фильм. **19.30** Ўқув кўрсатувлари программаси. 6—9-синф ўқувчилари учун физикадан. «Атом тузилиши». Ўқув фильм (рус тилида).

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** Ўқувчилар учун. «Юлдузча порлайди» (Тошкентдан олиб кўрсатилади). **20.40** Концерт. **21.00** Янгиликлар. **21.05** «Зонтик». Телефильм. **21.25** Ўрим-йиғим авжида. **21.50** «Ҳар бир километрда». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 4-серияси. **22.45** «Вақт» информацион программаси. **23.15** Интервидение. Сузиш бўйича Европа биринчилиги мусобақалари. Барселона шаҳридан олиб кўрсатилади. **24.00** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 Фортепьяно куйларидан концерт. **20.40** «Ўз қўллари билан». Ҳужжатли фильм.

Рус тилида: 21.00 «Ёшим йигирмада». Ҳужжатли фильм. **21.20** «Тирилиш». Бадиий фильмнинг 1-серияси.

9 СЕНТЯБРЬ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси. **18.30** «Ахборот» информацион программаси (рус тилида).

Узбек тилида: 18.40 Болалар учун мультфильм. **19.05** Мусиқий меросимиз жанрлари. ЯЛЛА. **19.45** «Ахборот» информацион программаси.

МОСКВА КУРСАТАДИ.

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** Фотоҳаваскорлар учун. «Объектив» программаси. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Социализм дунёси. **21.35** Болалар бадиий ҳаваскорлари коллективлари ижросида концерт. **22.00** «Вақт» информацион программаси. **22.30** Хоккей бўйича СССР биринчилиги. ЦСКА (Москва) — «ТОРПЕДО» (Горький). Танаффус вақтида киножурналлар. **00.45** «Москва меҳмонлари». М. Горький номидаги Краснодар улка драма театрининг ижодий кечаси. **01.15** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Болалар учун. «Иркит ўрдакча». Мультфильм. **18.50** Техника тараққиёти учун. **19.05** «Куйловчи гиталар». Фильм-концерт. **19.30** КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА! «Қалб амри билан».

Узбек тилида: 20.00 Реклама. **20.10** Совет Армияси жангчилари учун. «Мардлик—мангулик». **20.45** Лирик куйлардан концерт. **21.25** «Турмуш ва маданият». Тележурнал. **22.05** «Айна». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Стюардесса». Телевизион фильм. **20.35** «Кутилмаган рейс». Фильм-концерт. **21.30** «Тирилиш». Бадиий фильмнинг 2-серияси.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ.
8 СЕНТЯБРЬ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-28-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579. НАШР 3100. Р. 04268.